

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra DEN STUNDESLØSE

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komедier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komедier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 396. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb06val-shoot-idm140013637482416/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komедier

DEN STUNDESLØSE

- Udtryk: Dagdriver, Spradebasse (jfr. ty. Strohjunker, Spotte-
navn paa en landjunker).
- S. 365. *Direction*, Styrelse. - *uroest*, uden at rose mig. - *lese*, bede.
- S. 366. *spiller*, leger.
- S. 367. *consulere*, forklares korrekt af Oldfux, - *confunderer*, for-
veksler, sammenblander. - *Syntaxi*, gr. Syntaxis, Ordføjnings-
lære. - *Orthographia... scriberendi*, Ortografi er Kunsten at
skrive Ordene rigtigt. - *rort om*, nævnt, omtalt. - *non... corrigo*,
jeg retter ikke Ortografien, men Vendingerne. - *lovhge* (sml.
tysk löbliche), prisværdige.
- S. 368. *in Foro Theologico*, for den teologiske Ret, ved den kirkelige
Domstol. - *in... paragraphos*, i Bøger, Kapitler og Paragraf-
fer. - *codicem*, af *codex*, etc. forskellige Dele af Rømerretten,
se Bind I, S. 384. - *compendieux*, kortfattet.
- S. 371. *itaceteret*, behandlet. - *Antestamino*, for antestamino, du skal
blive kaldt til Vidne, I Rom tog man i den Forbindelse Ved-
kommende i Øret. - *det ringeste intet*, ikke det mindste. - *lider-
lig*, skammeligt.
- S. 372-74. Oldfux siger: Om Forladelse, naadige Herre, at jeg tager
mig den Frihed at gaa ind... Jeg turde ikke banke paa, Deres
Højvelbaarenhed, thi det vilde have været alt for dristigt...
Det er blevet sagt mig, at Herren har meget at forrette... Gud
bevare mig, velbaarne Herre, tværtimod, tværtimod, Deres Vel-
baarenhed... Sig ikke det, Deres Naade, sig ikke det... Her-
ren maa ikke forivre sig; betænk dog, at jeg er en studeret
Mand, en studeret Mand... Betænk dog, Deres Velbaarenhed,
at jeg forstaar over fireogtyve Sprog... Men saadan er det
ikke med mig; jeg vil ikke rose mig selv, men jeg er en dygtig
Mand og en fæd Adelsborger... Underdaanige Tjener, naadige
Frøken!... Jeg beder underdanigst om Forladelse, at jeg ikke
har gjort min Opvartning for... Alle Mennesker maa tilstaa,
at jeg har usædvanlige Kundskaber, Deres Naade kan selv be-
græbe, at en, der har studeret i Wittenberg o.s.v., for ikke at
tale om mange Gymnasier. Jeg siger, Deres Naade kan let be-
græbe, at en, der har besøgt saa mange Universiteter, maa have
usædvanlige Kundskaber. Er det ikke sandt, naadige Frøken?
... Om Forladelse, højvelbaarne dydige Hr. Velynder! Betænk,
at jeg har holdt over halvtres Forelæsningsrækker saavel for
snævre som for de snævrere Tilhørerkredse, saavel - Oldfux
nævner en Mængde Fag fra forskellige Fakulteter, men iblan-
der flere opdigtede... Forivre Dem ikke, Deres Naade! Jeg er
kommet i en god Hensigt for at tilbyde min ringe Tjeneste,
fordi jeg hører, at Herren har meget at forrette. Naar jeg først
kommer til Forretninger, skal De se, hvad for en Karl jeg
er... Jeg forlanger ikke andet end Kosten alene for min

NOTER

- Tjeneste, thi jeg tjener for Æren, for Æren... Jeg vil forpligte mig til at skrive et helt Ark Papir paa ti Minutter... Se engang, Deres Velbaarenhed! Jeg har fuldført det hurtigere end lovet. – *Kompen, Kumpen.*
- S. 375. *beklakket*, tilklattet. – *i Uorden*, rettet fra: i Jorden. – *altereret*, ophidset.
- S. 376. *Monfrere*, fr. mon frère, min Broder.
- S. 377. *overgaar*, i Forgaars.
- S. 378. *haaber*, ventet, antager. – *Education*, Optragelse.
- S. 379. *af Drømmen*, ud af Vildfarelsen.
- S. 381. *Compagniet*, Selskabet. – *i sær*, for hver af dem.
- S. 383. *griber sig nu an*, gør sig Umage.
- S. 384. *Vellyst*, Luksus. – *Haarhue*, tætliggende Kvindehue, der skjuler Haaret.
- S. 385. *caresserer*, kærtegner, kæler for. *jeg vil fiene*, jeg skal sige.
- S. 386. *Pesten* i 1711 bortrev en Trediedel af Københavns Befolkning.
- S. 387. *Ovidii Metamorphosis*, Ovids mytologiske Digtkreds »Forvandlingerne».
- S. 391. *covere*, garantere. *prostitueres*, vareses.
- S. 392. *fattige*, stakkels. – *recommendere*, anbefale. – *præsit die Malzeit*, ty. velbekomme. – *Spectatores*, lat. Tilskuerne.
- S. 393. *baadet*, vandt, opnaaede.